

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
 Fél évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyed évre 1 frt 50 kr.

Reges szám ára 4 kr.
 Hattól szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő]

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
 Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
 déja Kazinczy-utca.
 Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:
 Kosuth-utca Vojtech-palotába
 Telefón szám 42.
 Nyiltár soronkint 20 krajczár

Tudósok orsz. kongressusa Szabadkán.

Örömmel üdvözöljük már most azokat a tudósokat, akik az ország mindenik részéből a folyó év szeptember havában városunkba seregelni fognak, megtisztelve érezve magunkat, hogy az ez alkalommal megtartandó vándorgyűlés színhelyévé városunkat Szabadkát tették!

Örömmel üdvözöljük őket és első szavunkkal már felhívjuk az ország-
 nak az orvos- és természettudományok iránt érdeklődő köreit és egyéneit, hogy a nagytekintélyű választmány működését támogatni szíveskedjenek.

Támogassák azt első sorban is személyes megjelenésükkel. Szabadka városának vendégszeretete minden tőle telhetőt el fog követni, hogy a nagy számban ide érkező vendégek magukat itt a legjobban érezzék és hogy bőséges alkalmuk legyen a tudomány magas színvonalán álló előadásai és felolvasásaikkal a tudományokat előmozdítani.

A választmány városunk főispánja: *Schmausz Endréné* kezébe tette le az idén a vándorgyűlés ügyét és mi akik főispánunkat közelről ismerjük, teljes megnyugvást találunk ebben, hogy az úgy agilisabb kezébe alig jöhetett volna. Főispánunknak a tudós világ iránt érzett nagy rokonszenve kedves kötelességeket rótt már eddig is reá és a választmány tegnapi budapesti ülésén meggyőződhetett, hogy főispánunkat eme tevékenységében városunk polgármestere *Mamusich Lázár* is mindenben a leghathatósabbban támogatni fogja.

A tegnap Budapesten megtartott választmányi ülésről tudósítónk a következőkben számol be:

Magyar orvosok és természetvizsgálók állandó központi választmányának elnöke *Dr. Chyzer Kornél* tegnap délutánra meghívta magához vendégszerető házába az idén megtartandó vándorgyűlés elnökét *Schmausz Endre* főispánt és a helyi bizottság tagjait, nevezetesen *Mamusich Lázár* polgármester elnököt, *Dr. Kertész Sándor*,

Dr. Entz Géza és *Dr. Pavlovits Simon* alelnököket, *Dr. Jablonovszky József*, *Dr. Révffy Jenő*, *Dr. Békeffy Gyula* és *Dr. Csillag Károly* titkárokat.

Dr. Chyzer Kornél a meghívott vendégekkel előzetesen megbeszélte a választmányi gyűlés programjában foglaltakat, úgy hogy a tegnap délután 4 órakor a vándorgyűlés saját helyiségében megtartott értekezleten már kész javaslatot terjeszthetett elő.

A könyvtár helyiség nagy terme zsuffolásig megtelt a meghívott választmányi tagokkal, akik között ott láttuk a magyar orvosi kar és természettudósok kiválóságait.

Dr. Chyzer Kornél melegen üdvözölvén a gyűlésen megjelent szabadkai tisztikart és a választmány többi tagjait, örömet fejez ki a felett, hogy a vándorgyűlés a legjobb auspiciumok között indult meg, mert a tagok úszólván teljes számban jelentek meg és mindenfelől a legnagyobb érdeklődéssel találkozott. Biztosítva látja — úgymond — a vándorgyűlés ez idej sorsát, mert a helyi bizottság már eddig is tanujelét adta ügybuzgóságának és a szaktudományok tekintélyei már eddig is nagy számban bejelentették megtartandó előadásait és felolvasásaikat.

Felolvastatt az 1898. évi július 13-án megtartott ülés jegyzőkönyve, amely szerint megválasztattak, Elnöknek: *Schmausz Endre* Szabadka főispánja. Helyi bizottság elnöke: *Mamusich Lázár* polgármester. Alelnökök: *Dr. Kertész Sándor*, *Dr. Entz Géza*, *Dr. Pavlovits Simon*. Titkárok: *Dr. Csillag Károly*, *Dr. Békeffy Gyula*, *Dr. Jablonovszky József* és *Dr. Révffy Jenő*.

Ezután a vándorgyűlés a gyűlés időpontját határozta meg. *Dr. Chyzer*, *Schmausz* főispán, *Mamusich* polgármester, *György Aladár* és *Entz Géza* dr. hozzászólása után megállapított, hogy a vándorgyűlés Szabadkán f. évi augusztus hó 27—31 közötti napokban lesz megtartva.

Dr. Chyzer felkéri a helyi bizottság tagjait, hogy Szabadkán a vándorgyű-

lés megtartására szükséges előkészületeket megtegyék. *Schmausz* főispán e részben teljesen megnyugtatta a jelenlevőket s kijelenti, hogy a bizottság már eddigelé is gondoskodott arról, hogy a vándorgyűlés tagjai egy Szabadkáról szakértő kezek által elkészített monographiát fognak kézhez venni, amely a város és különösen *Palics* fürdőről bő és alapos fölvilágosítást fog nyújtani. Határozatul kimondatot továbbá az is, hogy a *Dr. Kovács József*-féle emlékérmek ez alkalommal fognak kiadni.

És a Szabadkán f. évben augusztus 27—31 közti időközben tartandó vándorgyűlés programja is nagyban megállapított a következőkben:

1. *Schmausz Endre* főispán megnyitó beszéde.
2. Titkári jelentés.
3. *Dr. Chyzer Kornél* emlékbeszédét mond *Poor Imre* és *Kovács József*ről.
4. *Dr. Entz Géza* műgyetemi tanár előadása.
5. Az orvosi szakosztály megnyitó beszédét *Dr. Genersik Antal*,
6. A természettudományi szakosztály megnyitó beszédét *Dr. Horváth Géza*,
7. A társadalmi szakosztály megnyitó beszédét *Ruffi Pál* országgyűlési képviselő tartja.
8. A bezáró gyűlésen a közegészségről tartandó előadásra *Reis Gedeon* kérésre fel.

S Chyzer Kornél elnök bejelenté továbbá, hogy a népszerű estélyekre két előadás van jelezve, az orvos- és természettudományok szakmájában sok érdekes és nevezetes felolvasás és előadás van bejelentve, többek között *Palics* fürdőt érintő szakcikk, *Dr. Schvarzer Ottó*tól „A gyermek szellemi élete” című értekezés.

Érdekességet kölcsönöz majd a vándorgyűlésnek az is, hogy egy tudós hölgy, *Geöcze Sarolta* is személyesen résztvesz abban és felolvasást tart az „Idealismus és materialismusról.”

A *Kovács*-féle emlékérem kiadására vonatkozó és az alapítvány statútumainak kidolgozására *Dulácska Géza*

dr., Schächter Miksa ör. és Prochner József dr. kéretek fel.

Végül megbeszélés tárgyát képezték a vándorgyűlés befejezése utáni kirándulások tervezete. Belgrád, Karlovoza, a Fruskagora s az Aldunának egy része jelöltettek ki kirándulási pontokul. A kirándulások tervezetét a helyi bizottság fogja végleges megállapítással javaslatba hozni.

A választmány gyűlését Dr. Chyzer Kornél, újból köszönetet mondva a megjelent tagoknak az élénk érdeklődésért, este 6 órakor bezárta.

Bizton hisszük, hogy a nagy apparatussal meginduló vándorgyűlés minden tekintetben sikerülni fog. Városunk tárt karokkal várja a tudomány férfait falai közé, — Isten hozza őket!

Különfélék.

— **Áthelyezések.** A m. kir. igazságügyi miniszter Simonyi István bajai kir. járásbíró-sági betétszerkesztő-telekkönyvvezetőt a debreczeni kir. törvényszékhez helyezte át. — Láng Péter apatini és Augsperger Ferencz batonyai irnokokat saját kérelmükre kölesönösen áthelyezte. A földművelésügyi m. kir. miniszter gróf Chottek Albin ófuttaki uradalmanak gazdatisztját az újvidéki járásra gazdasági tudósítónak nevezte ki. A közoktatásügyi m. kir. miniszter Traupmann Róza okl. ovónót Bogolyevára nevezte ki.

— **A gazdasági népies előadások befejezése.** A „Zentai Gazdakör” és az adai m. kir. földmives iskola igazgatósága által rendezett népies gazdasági előadásokat a napokban befejezték. Tizenhárom előadó, névszerint Tóth Lajos gazdaköri elnök, Lukácsy Imre földmives iskolai igazgató, Novoszel János gazdaköri titkár, gazd. ism. isk. igazgató, Kiss Simon gazd. tanácsnok, Szabó Sándor állatorvos, Budaházy Kálmán földmives iskola tanár, Bágyi József kertész tanító, Árpásy János, Göndör Ferencz, Kovács Géza, Göblös Ignác, Kovács Ferencz és Lebák Béla gazd. szaktanítók tartottak összesen 51 előadást. Előadások tartottak Adán, Adorjánon, Felső-hegyen, Moholon, Martonoson, Ó-Kanizsán, Petrovorszellon, Tetőhegyesen, Zentán, a zentai szállások három csoportján és Ó-Becsen. Az előadásokat hallgatta 8261 kisgazda, egy előadásra átlag 150 hallgató esik. Az előadások tárgya volt: a növény termelés köréből 9 előadás, az állattenyésztés köréből 14 előadás, a kertészet és szőlőszet köréből 14 előadás, a munkástörvény ismertetéséből 3 előadás, a szövetkezés ismertetéséből 7 előadás, az árterek értékesítéséből 2 előadás, a gazd. ism. isk. ismertetéséből 2 előadás. Az előadások szép sikerében különösen nagy része volt dr. Mikosevits Kanut járási főszolgabírónak, ki mindent megtett arra, hogy a járásában lévő községek lakosai az előadásokat tömegesen hallgassák és az előadások rendezésében, ha elfoglaltsága megengedte, maga is tevékeny részt vett.

— **Tisztelgés Bernáth Géza államtitkárnál.** Az igazságügyminiszterium újonnan kinevezett államtitkárát, a szegedi ítélő tábla volt kiváló elnökét, Bernáth Géza drt legközelebb hivatalosan fogja üdvözölni a tábla, a főügyész-

ség, ügyészség és törvényszék. Bernáth Géza szombaton fogadja a tisztelgőket s az üdvözlések után az elnöki ügyek vezetését átadja Draveczy Adorján táblai tanácselnöknek. Mint értesülünk, a szegedi és szabadjai ügyvédi kamarák is csatlakozni fognak a tisztelgőkhoz.

— **A katonatiszti fizetések felemelése.** A katonatisztek fizetésének felemelése, egy bécsi lap szerint, bevégzett tény. Az 1900-ra szóló költségvetési javaslatban állítólag a tisztelgéseket következőképen fogják felsorolni: A hadnagy fizetése 840 forint, a főhadnagyé 1020 forint, a második osztályú századosé 1200 forint, az első osztályú századosé 1500 frt, az őrnagyé 2100 forint, a kisebb javadalmazású alezredesé 2600 forint, a nagyobb javadalmazású alezredesé 3000 forint, az ezredesé 3600 forint.

— **Sipos Antal** Aprilis hó 8-án ünnepli budapesti zeneakadémiájának 25 éves fennállását. E czélból összes tanítványai a Royal teremben nagy zenészeti ünnepélyt rendeznek melyet közvacsora és tánc követ. A rendező bizottság elnöke Vunkl Norbert, Schunda V. József és Thék Endre. A meghívókat, melyek a díszhangversenyre beléptijegyűl szolgálnak a napokban küldik szét. A vacsorajegyek 5 koronával már most kaphatók a bizottsági tagoknál.

— **Komp tárgyalás.** A török-becsei komptárgyalás csütörtökön volt. Ó-Becset Gönczy Mihály és Csupor képviselték. A megyét pedig Hante főbíró. Ó-Becse belenyugodott az új engedélybe, ha az ő partjukon kijáró hidat vagy mű utat készítenek. De bejelentették azt is, hogy a hajó állomásnál levő csolnak közlekedés megszüntetésével oda kompjogot kérnek.

— **Csőd.** Schulhoff Ignác helybeli rőfőskereskedő ellen saját kérelmére a csőd elrendelve lett. A régóta fennálló cég mindig pontosan eleget tett fizetési kötelezettségeinek és csak az utóbbi években beállott általános üzleti pangás miatt jutott ebbe a helyzetbe. Tömegmondnokol Paukovics Andor lett kinevezve.

— **Hangverseny Ó-Kanizsán.** Az ó-kanizsai leányok és ifjak köréből alakult vigalmi bizottság április hó 2-án a nagyvendéglő dísztermében a szegedi Erdély Kálmán-féle zenekar közreműködésével jótékonycézúra hangversennyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Műkedvelők előadása.** Nagy apparatussal készül a jótékonyágáról nevezetes „Fehér-Kereszt” egyesület egy műkedvelői előadásra. A rendezőség lapunk útján kéri ezuttal a résztvevőket, hogy holnap, azaz szombaton délután 2 1/2 órakor az utolsó és jelmezes próbára a színházban a színpadon megjelenni sziveskedjenek.

— **A Mosztonga szabályozása.** A Ferencsatornából a Dunáig húzódó Mosztonga több ezer hold földet foszt meg termőképességétől. B.-Bukinban azonban iparkodtak e bajon segíteni, s a Mosztonga folyását Bácsnál töltés által megállítva vizét így alig 4–5 méter széles csatornával vezetik a Dunába. A Mosztonga e felszabadított merdre (1200 hold) dacára annak, hogy a Duna magas vizállása ellenében töltéssel van védve, most sem vált a földművelésre egészen alkalmassá mivel a Duna vize rendszeren magasabb állású s az eleven homokból álló altalajon átszivárog. Ezt a vizet a gyűjtő csatornák közvetlenül a Duna mellett összegyűjtik, honnan szivattyuk segítségével a Dunába juttatják.

Már mint a nép is mondja, több a csatorna, mint a föld, érni pedig, nem érnek semmit mivel az altalajt képező eleven homok folytán összedőlnek. Fentartásuk annyi költségbe kerül, hogy a község kénytelen volt a kormányhoz segítségért fordulni. A segély meg lett így s így remélhető, hogy az 1200 hold föld meglesz mentve.

— **A bosnyák generális.** Az indóháznál történt ez a mulatságos historia. Egy vidékről érkező és Szabadkán keresztülutazó tüzoltó, aki kissé furcsa uniformisban volt, ült a váróteremben. Egy kíváncsi ur megszólít a vasutnál egy másik urat, hogy miféle katona ez? Az ur tréfásan azt felelte, hogy bosnyák generális. Alighogy a kávéházban ezt az ur csodaképen meséli, hogy kűnn a váróteremben látott egy bosnyák generálist, csakhamar akadtak kíváncsiak, akik kimentek a vasutra, hogy lássanak egy eleven bosnyák generálist. Ki is mentek és mikor a vidéki tüzoltó meg-sokalta, hogy annyian csodát látnak rajta, végre is megmagyarázta, hogy ő a m-i tüzoltóság egyik tagja. Megecsküdött, hogy soha életében bosnyák generális nem volt.

— **A gyolcsostótok eltüntetése.** A gyolcsostótok hálazása miatt már sok akció lett folyamatba téve. Végre is a topolyai szolgabíró-ság hozott a kérdésben határozatot, amelynek indokait itt közöljük: A nagyméltóságú földművelés, ipar és kereskedelmi ügyi m. k. miniszterhez 49328/1884 sz. kiadott körrendelet alapján a felső magyarországi hálazók bélyegzetlen árukkal is háboríthatlanul megjelenhetnek az ország minden hetivásárain megis folyamodók kérelmének helyadandó volt, mert ámbár a hivatkozott rendelet szerint a szegény sorsu felső megyei lakosság megélhetésének biztosítása szempontjából kedvezmény engedélyeztetett — megengedtetven a felső megyei szöveg — két festő — nyomatott stb. (42458/884 sz. kereskedelmi m. r.) ipar, mint házi ipar cikkeknek állandó üzletek hiányában az e vidékről országszerte hálazva elárúsítása, mert hálazóknak csak azok tekinthetők, kik felső megyei lakhelyükről kiindulva az ott beszerzett vászon nemű stb. árukkal állandó helyiség nélkül faluról-falura, házról-házra járva bocsájtyják forgalomha áruikat. Nem tekinthetők pedig illetőségi helyükön kívül „megtelepedett” oly „gyolcsosok”, kik ámbár hálazó könyvvel elvannak látva, ha egy bizonyos megállapított (négy öt falu) körben mozogva csakis a hetivásárokat látogatják, visszaélve a kedvezményével, ez okból a hetivásár látogatástól eltüntetendők voltak. Annyival inkább, mivel a vármegyei törvényhatóság által 1577/893 sz. alatt jóváhagyott hetivásár látogatási szabályrendelet 3. §. 9. pontja szerint az idegen rőfőskereskedők elűltva vannak. Császár s. k. főszolgabíró.

— **Kettő egy ellen.** Molnár József bácsalmási lakos a vasutról a községbe menve menve találkozott Vidákovics János és Bódoggal a kik a békésen haladó Molnárt meg-támadták és a náluk levő botokkal úgy összeverték, hogy Molnár hosszabb ideig lesz kénytelen az ágyat őrizni. A feljelentést a hős testvérpár ellen megtették.

— **Lopás.** Csizmadia János jankováci lakostól tegnapelőtt este, miattól ő távol volt ismeretlen tettesek mintegy 30 frt áru hűst elloptak. A csendőrségnek tegnap sikerült a tetteseket Lencse István és Harci György személyében elfogni és a b.-almási járásbíró-ság börtönébe kísérni.

— **Sport egyet közgyűlése.** A Sport egyet tegnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését. A választás eredménye a következő: Tisztikar: Pukovits József, elnök. Farkas Zsigmond, I. alelnök. Ifj. Vojnits István, II. alelnök. Dr. Mamusch Bódog, tükár. Pertich Ernő, jegyző. Nedelykovits Miladin, pénztárnok. Szukovits Alajos, ellenőr. Matkovich Mklós, műv. szertáros. Dr. Piller Arthur, ügyész. Dr. Novák József, orvos. Váli Gyula, mérnök. 20 választmányi és 3 póttag: Aradszky Sándor, Farkas József, Fazekas Lajos, Friedenberg Zsiga, Dr. Fischer Jákó, Jakobsits Imre, Kovács János, Krieszháber Gyula, Lányi Mór, Magyar Jenő, Manojlovits János, Masanszker Alfréd, Dr. Matievits István, Mucsalov Dusan, Nagy Cz. János, Pukecz Kálmán, Rutkay László, Salga Mátyás, Szantács György, Szarajlics Tivadár, Vermes Béla, ifj. Vojnits Sándor, Zárics Milán. Számvizsgálók: Balogh Zsiga, Balázs P. Kálmán, Kovács Antal. Kerékpár alosztály-vezető: Gugánovits Máté. Lánv'ennis oszt. vezető: Vermes Nándor. Korcsolyázó oszt. vezető: Raichl Ferencz.

— **Egyiptomi élet.** A történetírás folyton haladó tudománya immár a legmagasabb pontra jutott, mikor megtudja eleveníteni a népek hétköznapi életét. Nem a csata, az ünnepély, a diadaliv, a műalkotás fontos, hanem a mindennapi élet. Egyiptomról sokat is tudhatunk, mert a görögök látogatták, s ez az életmes nép sokat írt róluk. Memphis nekik az volt, a mi nekünk Kairó; az igazi keleti város utczáin főmérdek népfajt lehetett látni a fehérszoknyás egyiptomi paptól kezdve, a fagyus hajú szudáni szerencsenig. Az állatok is köztük rajzoltak, mert a szegényebb egyiptomi együtt élt állataival. Sok más is csodálatosnak tetszett a görög szemnek. A pék, ki lábával dagasztotta boltja ajtajában a kenyeret; a pallér szerszám nélkül mázolta a falra habarcsát, pusztá kézzel. S ha eljött a dél, az ebéd ideje, mikor a görögök házaikba tértek, az egyiptomiuk kijöttek az utcára. „Az evés nem tisztességtelen, így nincs mit titkolni rajta” — mondák. Aztán újra megkezdődött az utcai élet. Jöttek mentek a férfiak a fejükön hordva a terhet, s a nők vállakra rakva hordozni valójukat, fátot és kíséret nélkül, a min a görög igen megborítánczótt. Az egyiptomi társaságot liudegebb volt a görögnel. Ha két jó barát találkozott megcsókolta egymás térdét, aztán 2--3 lépéssyre álltak meg egymástól. A görögötli undorodtak, mert tehénhússal élt. Ime, mily érdekes mily bizarr szokások éltek már az ó-korban is, a legrégebb társadalomban. Ez élet egész teljességében, szöveggel és képekkel, pontosan és művésziessé van megrajzolva a Nagy Képes Világtörténet 19-ik füzetében, mely most jelent meg. A vállalat 12 kötetből fog állni. Szerkesztője Marc-ali Henrik. Egy egy kötet ára 8 forint, egy füzet 30 kr. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A trónörökös főudvarmestere.

(A volt szabadkai dzsidás főhadnagy).

Gróf Nostitz-Rieneck Albert gróf cs. és kir. altábornagyot főfelsége Ferencz Ferdinánd főherczeg főudvarmesterevé nevezte ki. A „M. H.” a legújabb főudvarmesterről a következő apróságot közli, ami bennünket is érdekel és bizonyára lesznek még előkelő asszonyaink között clyanok, kik visszaemlékeznek a dzsidás főhadnagra, ki most a trónörökös főudvarmesterevé neveztetett ki.

Nostitz-Rieneck Albert gróf cs. és kir. altábornagy mint a 10-ik számú gróf Ciam-

Callas dzsidás ezred rangban második fő hadnagra végzte el Szabadkán a dandár-equttatiót, 1869—1870 telén; annak befejezése után pedig átvette a Szabadkán állomásozott század parancsnokságát. A nevezett dzsidás ezred már 1866. őszén került Szabadkára — a szerencsétlen végű csehországi hadjárat után. Akkor Szabadkán a legvidámabb, leg-eleveníbb társadalmi élet virágzott. Szellem-dus, szép asszony és fiatal kedves leány száz is forgott az előkelő szalonokban. A dzsidás ezred parancsnoka: Wickenburg gróf ezredes gavallér lovassági-tiszt volt; s így örömeit társalgott a „benszülöttek”-kel. Vajmi természetes, hogy az ezred tisztikarának legtöbb tagja örömeit utánozta ezredesének jó példáját. Amikor katonatisztekéről van szó, derűre-borura alkalmazzák a „deli” jelzőt. Ámde az egészen ráillett Nostitz gróf főhadnagra, aki csakhamar egy szép fiatal, öz-vegyasszony hű és kitartó udvarlója közé állott. Az ösmeretség már hosszabb időn keresztül tartott, amikor a még jóval harminc éven aluli főhadnagyt végzte Szabadka közelében egy magyar főuri házba vezette. Az előkelő, vendégkedvelő ház virágzó, gyermek-telen urnője iránt a fiatal főhadnagy ellen-szenvel tanusított, de ő bája, szeretetremél-tősága és szellemessége által az ebéd rövid tartama alatt is képes volt a főhadnagy el-lenszenvét rokonszenvvé átalakítani. Csoda erejű asszony volt. Időközben az ezredet váratlanul nyugdíjazták; de ő azért Szabadkán maradt mint az említett szép asszony elősmert udvarlója. Megtörtént azonban, hogy Nostitz gróf főhadnagy kiemelte volt ezredesét a nyeregéből. Jellemző a katonatiszti baj-társiság gondolkodásmódjára, hogy amikor Wickenburg gróf ezredes, mint polgár, vég-legesen elhagyta a várost, egykori katonatisz-tjei közül éppen Nostitz gróf főhadnagy és az ezred egyetlen magyar főtisztje kísérték ki őt az indóházba. Ezenben a többi tiszt ezt a tiszteletnyilvánítást nem adta meg volt ez-redesének. Hiába, szegényt valami „felsőbb hely”-ről skartiba tették!

Mark Twain Szabadkán.

A világhírű jeles humorista Mark Twain mielőtt visszament Amerikába eljött Szabadkára.

Ez volt az utolsó vice, amelyet Magyaror-szágon elkövetett.

Megérkezése alkalmával azonnal kijelentette, hogy addig nem mozdul el innét még nem lát Deréki Antaltól egy tablóit, meg a fűzfás utcában egyszer szárazon végig nem megy, — míg nem lát a színházban egy zsufoolt há-zat, — és amíg nem lát egy embert aki főtisztítás nélkül adót fizet, míg a világhírű Tomics-nyomdában a vendégkönyvbe nevé-t be nem írja és egy városi közgyűlést amelyen nincs egy betűnyi személyeskedés.

Mkor ezeket az ünnepélyes kijelentéseket meglette, heült egy szabadkai capba és el-hajtatott a 8-as számú hordár lakására, akit felkért, hogy rövid időre cicerónéja legyen.

Mark Twain nem értette meg a cicerónét és a ciceróné nem értette meg őt. Ilyen köl-csönös támogatás mellett szemlélte meg a nagy amerikai író városunk nevezetességeit. Bámullattal volt eltelve mindenfelé.

Végre is kijelentette, hogy nagyon szeretné, ha a legjobb viccelő emberrel beszélhetne.

Bemutatták neki Gaal Ferenczet, mint a szabadkai Mark Twaint.

Mark Twain nagy figyelemmel hallgatta a jeles zeneszerzőt, aki különben arról nevezete-s, hogy a legnagyobb vicceknek a gyűjtője, gyártója és terjesztője.

Alig telt bele egy negyedóra és Mark Twain orvosi segély után kiáltott.

Az elékezett orvosok eszméletlen állapot-ban találták a nagy író-t.

Egy fogorvos konstatálta, hogy a foga fáj. Egy belgyógyász tüdőtágulást konstatált.

Egy másik specialista mást konstatált. Egyik sem tudott segíteni a baján!

Végre is Mark Twain oldotta meg a kérdést, amikor fájdalmasan felsóhajtott:

„hívassák a Wohl doktort!”

SZÍNHÁZ.

A kórus jutalomjátéka.

Márczius 27.

A kóristák jutalomjátéka zárja be a sze-zónt. Ők ilyenkor „mindent” elkövetnek, hogy sikerüljön az ő estéjük. Kövessy bohózatát, a „Diplomás kisasszonyokat” választották a kóristák. Hát bizony választhatnak volna más darabot is, de így is szépen megtelt a ház és meg „szerepeltek” is a kardalos hölgyek és urak. Gábor, Torossy, Ferenczy, Lomni-czyné és Főti Frida játszottak az elsőrendű tagok közül a kóristák kedvéért. Felvonások-zókben Mezei Béla bandája játszott a szin-padon magyar nótákat, majd meg a banda czimbalmosa Bodrics Józsi mutatta be mű-vészetét.

0.

CSARNOK.

Zsuron.

Írta: H. G.

A Faubourg saint Leopold — lipótvárosi műkifejezés — zsurartára — a la gothai aimanach — szerint a hét szerdáját örök időkre a czibakházi Kohn család foglalta le, és így e napon a Lipótvárosban több zsur nem tartott.

Czibakházi Kohnék — mikor a nemesi előnevet megkapták, folyamodtak nevüknek K o h n y-ra való átváltoztatásáért, mit azon-ban nem engedtek meg. Czibakházi Kohnék zsurja kitűnt eleganciájával, a legraffináltabb szakácsművészetnek mindig újabb és újabb terméke került náluk asztalra.

Kohn ur a zsur napján nem volt látható soha, őriási üzlete különösen ezen a bizonyos napokon öltött nagy mérvet, nem engedve őt távol maradni.

Czibakházi Kohnné szül. döngönyösi Grün Malenie urnő, a ház asszonya igazán kitűnően töltte be hivatását. Figyelme kiterjedt mindenre és ha észre vette, hogy egy vendég a par-fait-hoz sandwicit eszik, hirtelen rosszullett fogta el és az illető vendég kegyvesztett lett.

Adrienne és Medea kisasszonyok a zsur-t megelőző napon fokozott mértékben gyako-rollták a zongorán a cromatikus scálákat és interpretálták a classicusokat.

Délután négy órakor, mint rendesen, első-nek érkezik özv. Szálló Tobiásné urnő leányajal Eszmeralda és Melitta kisasszonyokal.

A legfrissebb hírek, fűszerezve analog re-miniscenciákkal megható gyorsasággal tár-gyallatnak le, a mikor az előszobába Dicséy Hortense kisasszony üde kacajja hallik, a mit a kíséző lovag szellemes elszólása okoz.

A szellemes ifjú dögönyösi Grűny — belügyminiszeri engedélyvel — Akos tartalékos huszár kadétörmester, és a család unokafivére. Sorra érkeznek Hortense mamája és az a any ifjuság.

Decsey Adolár, gazdálkodással foglalkozik és hír szerint glácé keztyűlben látogatja meg az ökor istállókat.

Szálló Attila m. sf. b. gy. j. — miniszteri segédfogalmazó helyettes gyakornok jelölt a kultuszminisztériumban — állítólag egy javított elemi iskolai olvasón dolgozik, a mi szótlanná tette.

A beszédes kis fuvvélér önkéntes czibakházi Kohn Endre, állandóan utazásainak elbeszélésével unatja a társaságot.

Adrienne kisasszony zongorához ül és eljátszva Csajkovszkítól a patetikot, érthető érdeklődés mellett.

E közben megérkezik a mindenütt szívesen látott Faragó Máté.

Lenézi az egész társaságot, azonban szívesen jön, mert nagy gourmand.

Medea kisasszony barátságos mosolylyal üdvözl.

— Hol marad a filipphen Faragó ur, kérdi Medea kisasszony.

— Oh a kis Fülöp, ő jönni fog.

Medea kisasszony tekintete hasonlított a Jason sorsát megpecsételő tekintethez.

— Falagó ur — selypiti Hortense kisasszony, megy a „Kétpupu teve“ premijébe.

— Mindenesetre nagysád, és Önök?

— **Hogya**, azt beszélik nagyon **l i v o l**.

Mindannyian élénk társalgásba kezdenek.

— Hallottad, hogy Sugár Dórát elveszi a Kis báró Letenyei, kérdi Hortense kisasszony.

— Igen, és mennyi a hozománya érdeklődik Melitta urhölgy.

— Kétszáz ezer forint.

— És mennyi a báró adóssága kockázataja meg Faragó. A válasz azonban elmarad.

Az uzsonnánál nagy keresletnek örvendenek a különlegességek.

Eszmeralda kisasszony a secessionistákról tárgyal Faragóval, a mi jó alkalom Faragónak, hogy a ritkábban emlegetett sionistákról említést tegyen.

A pisztráng — bár olajban van — Adrienne kisasszonyt egy költői elbeszélés tartására készíti a Balaton szépségéről, a miről meg czibakházi Kohn Endre fuvvélér önkéntesnek jut eszébe az adriai oczeánon tett utazása és a fumei kikötőben történt kalandja a czápával.

Szönyegre kerülnek az elmaradhatatlan ruhatémák, amely téren Medea elismert tekintély.

Nagyon természetes, hogy ezalatt a mamák s találnak maguknak bőven beszélni valót.

Első, az uzsonna egyhangu magasztalása, a mi czibakházi Kohné szül. dögönyösi Grűn Melanie urnőre nem téveszti el hatását.

Özv. Szálló Tóbiásnének pontos értesülései vannak Nemes bankárné hűtlenségi esetéről.

— Pedig csak a mult keddi zsuromon mondta, hogy mennyire megveti a kis Tornayainét erkölcsatlensége miatt.

— Hiszen nem lehet csodálni, mindenki tudja, hogy mennyire udvarolt neki Somhegyi főhadnagy a koresolyapályán.

— Apropos, mi van Sátoriekkal — válnak, érdeklődik Kécseyné, Hortense mamája.

Nem felelkeznek meg a házassági tervekéről sem. Mindegyik a másik lányának tud szerencsés partiet.

Mindegyik lányt férjhez adják mire beestledik, úgy, hogy mindannyi mint menyasszony bucsuzik a legközelebbi viszontlátásig, Szállóéknál.

Törvénykezés.

Suhanczok tolvajbandája. Fialat lakatos segédek meg inasok, számszerint nyolczan állottak tegnap a büntető bíróság előtt. Hónapokig működtek ezek a suhanczok a város területén és mindent, a mi kezeügyükbe esett ellopták; kocsitengelyt, villanysodronyt, szivattyúgépet, kilincseket, kapuzárat, seprőt és utcalámpást. Ez a szarkabanda 25 büncselekedénnel vádolva állott a törvényszék előtt, mely Crainicean Mihály elnöklote alatt Marian Miklós és Szerdahelyi Sándor tszéki bírákból alakult.

A bünösöket dr. Jan'ga János, dr. Blau és dr. Milassin Miklós védtek; a vádhatóságot Kerekes Albin kir. alügyész képviselte. A lefolyt végtárgyalás után a törvényszék meghozta az ítéletet, mely szerint Marticskó Istvánt 4 rendbeli lopás büntetésben 4 rendbeli lopás vétségében és 2 rendb. orgazdaság vétségében vétkesnek találta, a 3 rendbeli lopás büntetésében vádjá alól azonban felmentette, s büntetését egy évi és hat havi börtönben. Bartus Elek 17 rendb. lopás vétsége, 1 orgazdaság vétsége és 1 lopás vétségének kísérletében mondta ki bünösnek s ezekért 9 havi fogház büntetésre ítélte, egy rendb. lopás vétségének kísérlete alól felmentette. Kocsis János 10 rendb. lopás vétsége, egy rendb. lopás vétségének kísérlete miatt 4 havi fogház büntetésre. Korom Jánost 3 havi fogház büntetésre. Almási Kálmánt 2 rendb. lopás vétségeért 2 havi fogházra. Bözsits Pétert 1 rendb. és 1 rendb. orgazdaság vétségeért 3 heti elzárásra. Rózsumberszki Sándort 1 rendb. lopás vétségeért 10 napi elzárásra. Lagler Szilárdot 4 rendb. lopás és 1 rendb. lopás kísérlete miatt 2 havi fogházra ítélte, — a károsultakat polgári perutra utasította. Az ítélet ellen Marticskó, Bartus és Korom felebbeztek.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **I. kör Egressy-utca Vass Ádám sörcearnokával szemben, a volt békebíróági helyiségben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő fényesen berendezett**

MÉSZÁRSZÉKET

nyitottam. Törekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönséget **jó és friss husokkal** a lehető legpontosabban s szolidan kiszolgáljam.

Kérem a nagyérd. közönség becses pártfogását, kiváló tisztelettel

Schlesinger Ferencz.

357 szám 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiközlött végrehajtó az 1881. év. LX. t.-cz. 102.§-a értelmében enzenel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósg V. 572/5 99 számú végzése által Mandl S. javára Mészáros Mátyás és neje ellen 600 ft — kr. tőke, ennek 1898 évi okt. 17. napjától számítandó 6% kamatai, eddig összesen 62 ft 43 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 435 ft — kr-ra becsült kész csizma és szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árve rés utján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 572/5 99. sz. kiközlést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Szabadkán, IV. körű lakásán leendő eszközésére 1899-ik év **április hó 12-ik** napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbit igénynek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint tesz kifizetve.

Kelt Szabadkán, 1899. évi márczius 20-án.

Csernyus Zsigmond
kir. bír. végrehajtó.

Minden hirdetés beiktatása legalább 50 krba, 20 szónál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; hi dató félnek nevével vagy lakcímével ellátott hirdetések után 30 krajczár bélyegilleték külön fizetendő.

Egy használt, de jó karban

lévő

pedál czimbalom

eladó.

Bővebbet a kiadóban.

Eladó

egy teljesen jó karban lévő díszkötésű „Magyar Levélkötő“ (17 kötet) jutányos áron. Bővebbet a kiadóhivalban

Rezsinek!

Tegnap délután viszontláthatám oly hosszú idő óta, nem mertem közeledni — bár nem tudom miért — pedig szíven oda vonzot. Legközelebb teszem tisztelem, de előre kérem, ne haragudjon

rám, mert ez végtelenül fájna. Még fogok magyarázni mindent és Ön is igazat fog nekem adni. Bennem a régi barátság tüze ég s elválásunk óta nem volt nap hogy Önrre gondoltam volna. A viszontlátásig mint régen.

Társ kerestetik

(keresztény)

2—3000 forinttal egy új vállalathoz.

Bővebbet a kiadóhivalban.